

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судову експертизу» щодо гарантування
незалежності судових експертів»

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
Закон України «Про судову експертизу» (Відомості Верховної Ради України, 1994, № 28, ст.232)	
Стаття 7. Суб'єкти судово-експертної діяльності Судово-експертну діяльність здійснюють державні спеціалізовані установи, їх територіальні філії, експертні установи комунальної форми власності, а також судові експерти, які не є працівниками зазначених установ, та інші фахівці (експерти) з відповідних галузей знань у порядку та на умовах, визначених цим Законом. До державних спеціалізованих установ належать: науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України; науково-дослідні установи судових експертиз, судово-медичні та судово-психіатричні установи Міністерства охорони здоров'я України; експертні служби Міністерства внутрішніх справ	Стаття 7. Суб'єкти судово-експертної діяльності Судово-експертну діяльність здійснюють судові експерти, які відповідають вимогам статті 10 цього Закону, самостійно або як працівники чи залучені фахівці державних спеціалізованих установ, їх територіальних філій, експертних установ комунальної форми власності, інших юридичних осіб незалежно від форми власності та організаційно-правової форми. Державні спеціалізовані установи, експертні установи комунальної форми власності, інші юридичні особи можуть здійснювати організаційне, матеріально-технічне та договірне забезпечення проведення судової експертизи. Висновок експерта підписується судовим експертом, який безпосередньо провів дослідження та несе персональну відповідальність за його зміст. До державних спеціалізованих установ належать: науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України; науково-дослідні установи судових експертиз, судово-медичні та судово-психіатричні установи Міністерства охорони здоров'я України; експертні служби Міністерства внутрішніх справ

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України та Державної прикордонної служби України. Виключно державними спеціалізованими установами здійснюється судово-експертна діяльність, пов'язана з проведенням криміналістичних, судово-медичних і судово-психіатричних експертиз.	України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України та Державної прикордонної служби України. <i>Частину третю статті 7 виключено.</i>
Стаття 8. Науково-методичне та організаційно-управлінське забезпечення судово-експертної діяльності Організація науково-методичного забезпечення судово-експертної діяльності та організаційно-управлінські засади діяльності державних спеціалізованих установ покладаються на міністерства та інші державні органи, до сфери управління яких належать державні спеціалізовані установи, що здійснюють судово-експертну діяльність. Міністерства та інші державні органи здійснюють у визначеному ними порядку контроль за дотриманням законодавства з питань судово-експертної діяльності державними спеціалізованими установами, що належать до сфери їх управління. Науково-методичне та організаційно-управлінське забезпечення діяльності судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, покладається на Міністерство юстиції України. Міністерство юстиції України у визначеному ним порядку здійснює контроль за дотриманням законодавства з питань судово-експертної діяльності судовими експертами, які не є працівниками державних спеціалізованих установ.	Стаття 8. Науково-методичне та організаційно-управлінське забезпечення судово-експертної діяльності Організація науково-методичного забезпечення судово-експертної діяльності та організаційно-управлінські засади діяльності державних спеціалізованих установ покладаються на міністерства та інші державні органи, до сфери управління яких належать державні спеціалізовані установи, що здійснюють судово-експертну діяльність. Міністерства та інші державні органи здійснюють у визначеному ними порядку контроль за дотриманням законодавства з питань судово-експертної діяльності державними спеціалізованими установами, що належать до сфери їх управління. Міністерство юстиції України забезпечує загальнодоступне інформаційне та методичне забезпечення діяльності судових експертів. Таке забезпечення не передбачає надання, підтвердження, зупинення чи припинення права на проведення судової експертизи, атестації судових експертів, видачі їм свідоцтв або ведення реєстру судових експертів.

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
Для розгляду найважливіших питань розвитку судової експертизи, що мають міжвідомчий характер, при Міністерстві юстиції України утворюється Координаційна рада з проблем судової експертизи, яка діє відповідно до Положення про неї, що затверджується Кабінетом Міністрів України. Методики проведення судових експертиз (крім судово-медичних та судово-психіатричних) підлягають атестації та державній реєстрації в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Міністерство юстиції України забезпечує видання міжвідомчого науково-методичного збірника "Криміналістика та судова експертиза".	Для розгляду найважливіших питань розвитку судової експертизи, що мають міжвідомчий характер, при Міністерстві юстиції України утворюється Координаційна рада з проблем судової експертизи, яка діє відповідно до Положення про неї, що затверджується Кабінетом Міністрів України. Методики проведення судових експертиз (крім судово-медичних та судово-психіатричних) підлягають атестації та державній реєстрації в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Міністерство юстиції України забезпечує видання міжвідомчого науково-методичного збірника "Криміналістика та судова експертиза".
Стаття 9. Державний Реєстр атестованих судових експертів Атестовані відповідно до цього Закону судові експерти включаються до державного Реєстру атестованих судових експертів, ведення якого покладається на Міністерство юстиції України. Особа або орган, які призначають або замовляють судову експертизу, можуть доручити її проведення тим судовим експертам, яких внесено до державного Реєстру атестованих судових експертів, або іншим фахівцям з відповідних галузей знань, якщо інше не встановлено законом.	<i>Статтю 9 виключено.</i>
Стаття 10. Особи, які можуть бути судовими експертами Судовими експертами можуть бути особи, які мають	Стаття 10. Особи, які можуть бути судовими експертами Судовим експертом може бути фізична особа, яка

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
необхідні знання для надання висновку з досліджуваних питань. Судовими експертами державних спеціалізованих установ можуть бути фахівці, які мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності. До проведення судових експертиз (обстежень і досліджень), крім тих, що проводяться виключно державними спеціалізованими установами, можуть залучатися також судові експерти, які не є працівниками цих установ, за умови, що вони мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку в державних спеціалізованих установах Міністерства юстиції України, атестовані та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності у порядку, передбаченому цим Законом. Судовому експерту забороняється використовувати свої повноваження з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки та пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб. До фахівця у відповідній галузі знань, який проводить судову експертизу, застосовуються положення цього Закону щодо гарантій, прав, обов'язків, відповідальності судового експерта, крім відповідальності за відмову від проведення експертизи та положень розділу III цього	володіє спеціальними знаннями, необхідними для надання висновку з досліджуваних питань, та має стаж професійної діяльності у відповідній сфері знань не менше п'яти років. Професійною діяльністю у відповідній сфері знань є фактичне виконання робіт, надання послуг, здійснення трудової, підприємницької, незалежної професійної, наукової, науково-технічної або викладацької діяльності, зміст якої безпосередньо пов'язаний із предметом експертного дослідження. Стаж професійної діяльності обчислюється сумарно в календарному вимірі. Періоди одночасного здійснення кількох видів професійної діяльності зараховуються до стажу один раз. Наявність стажу підтверджується документами, які дають змогу встановити вид, зміст і тривалість професійної діяльності. Відомості про такі документи, сферу спеціальних знань та тривалість професійної діяльності зазначаються у висновку експерта. Якщо законом для здійснення відповідної професії або виду діяльності встановлено вимоги щодо освіти, професійної кваліфікації, ліцензування чи одержання іншого дозволу, судовий експерт повинен відповідати таким вимогам. Встановлення підзаконними нормативно-правовими актами додаткових дозвільних умов проведення судової експертизи не допускається. Судовому експерту забороняється використовувати

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
Закону.	свої повноваження з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб.
Стаття 11. Особи, які не можуть бути судовими експертами Не може залучатися до проведення судової експертизи та виконання обов'язків судового експерта особа, визнана в установленому законом порядку недієздатною, а також та, яка має не зняту або не погашену судимість, або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією або дисциплінарне стягнення у виді припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю. Інші обставини, що забороняють участь особи як експерта в судочинстві, передбачаються процесуальним законодавством.	Стаття 11. Особи, які не можуть бути судовими експертами Не може залучатися до проведення судової експертизи особа: 1) визнана судом недієздатною; 2) яка має незняту або непогашену судимість; 3) на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за правопорушення, пов'язане з корупцією; 4) яку за рішенням суду позбавлено права займатися відповідною професійною діяльністю. Інші обставини, що забороняють участь особи як експерта в судочинстві, передбачаються процесуальним законодавством.
Стаття 12. Обов'язки судового експерта Незалежно від виду судочинства та підстави проведення експертизи судовий експерт зобов'язаний: 1) провести повне дослідження і дати обґрунтований та об'єктивний письмовий висновок; 2) на вимогу особи або органу, які залучили експерта, судді, суду дати роз'яснення щодо даного ним висновку; 3) заявляти самовідвід за наявності передбачених законодавством підстав, які виключають його участь у справі. Відсутній	Стаття 12. Обов'язки судового експерта Незалежно від виду судочинства та підстави проведення експертизи судовий експерт зобов'язаний: 1) провести повне дослідження і дати обґрунтований та об'єктивний письмовий висновок; 2) на вимогу особи або органу, які залучили експерта, судді, суду дати роз'яснення щодо даного ним висновку; 3) заявляти самовідвід за наявності передбачених законодавством підстав, які виключають його участь у справі; 4) до початку дослідження повідомити про обставини, які можуть викликати обґрунтований сумнів

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
<i>Відсутній</i> <i>Відсутній</i> Інші обов'язки судового експерта передбачаються процесуальним законодавством.	у його компетентності, незалежності або неупередженості; 5) зазначити у висновку сферу своїх спеціальних знань, вид, зміст і тривалість професійної діяльності у відповідній сфері та реквізити документів, що підтверджують відповідність вимогам статті 10 цього Закону; 6) на вимогу суду, органу або особи, які залучили експерта, надати документи, що підтверджують відповідність вимогам статті 10 цього Закону. Інші обов'язки судового експерта передбачаються процесуальним законодавством.
Стаття 14. Відповідальність судового експерта Судовий експерт на підставах та в порядку, передбачених законодавством, може бути притягнутий до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності. Судовий експерт може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку. Дисциплінарним проступком є: 1) самостійне збирання матеріалів, що підлягають дослідженню, а також самостійний вибір вихідних даних для проведення судової експертизи; 2) проведення судової експертизи судовим експертом, який є працівником державної спеціалізованої установи, без письмового доручення його керівника у разі призначення (замовлення) проведення судової експертизи	Стаття 14. Відповідальність судового експерта Судовий експерт на підставах та в порядку, встановлених законом, несе кримінальну, адміністративну та цивільно-правову відповідальність. Судовий експерт, який перебуває у трудових або службових відносинах, може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства, що регулює відповідну професійну діяльність. Питання належності, допустимості, достовірності та доказового значення висновку експерта вирішується судом відповідно до процесуального закону. Визнання висновку необґрунтованим або призначення додаткової чи повторної експертизи саме по собі не є підставою юридичної відповідальності експерта.

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
державній спеціалізованій установі; 3) передоручення проведення судової експертизи іншій особі з порушенням встановленого законодавством порядку; 4) порушення без поважних причин вимог законодавства щодо строків проведення судової експертизи; 5) вирішення питань, що виходять за межі кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю, у тому числі питань права; 6) невиконання судовим експертом, який не є працівником державної спеціалізованої установи, вимог законодавства щодо організації робочого місця судового експерта; 7) ухилення судового експерта, який не є працівником державної спеціалізованої установи, від проведення перевірки його діяльності та/або перешкоджання ним проведенню такої перевірки; 8) порушення порядку зберігання та поводження з об'єктами дослідження, матеріалами справи (провадження), що призвело або може призвести до їх втрати або пошкодження; 9) застосування руйнівних методів дослідження з порушенням встановленого законодавством порядку; 10) неповідомлення у встановленому законодавством порядку держателю державного Реєстру атестованих судових експертів відомостей щодо настання обставин, які підлягають внесенню до такого реєстру за повідомленням	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
судового експерта; 11) порушення вимог законодавства щодо оформлення висновку судового експерта; 12) невиконання або неналежне виконання судовим експертом без поважних причин покладених на нього обов'язків, що стало підставою для постановлення судом окремої ухвали, в якій порушено питання щодо дисциплінарної відповідальності судового експерта. За вчинення дисциплінарного проступку, передбаченого цим Законом, до судового експерта може бути застосований один із таких видів дисциплінарних стягнень: попередження; тимчасове, строком до одного року, зупинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю; припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю. При обранні виду дисциплінарного стягнення враховуються тяжкість наслідків, що настали внаслідок вчинення дисциплінарного проступку, обставини, за яких вчинено дисциплінарний проступок, чи застосовувалися раніше до судового експерта дисциплінарні стягнення, а також інші відомості, що характеризують його як судового експерта. Питання дисциплінарної відповідальності судового експерта розглядається експертно-кваліфікаційною комісією, що утворюється в порядку, визначеному цим	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
Законом. Підставою для розгляду питання дисциплінарної відповідальності судового експерта є подання міністерства або іншого державного органу, що здійснює організаційно-управлінські функції щодо діяльності державних спеціалізованих установ та судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, або уповноважених цими державними органами суб'єктів, які організаційно забезпечують діяльність експертно-кваліфікаційних комісій. Подання готується за результатами розгляду скарг осіб, які є учасниками справи, або кримінального провадження, інших правовідносин, до яких залучено судового експерта, на дії (бездіяльність) судового експерта, а також документів, оформлених за результатами здійснення контролю за дотриманням судовими експертами законодавства з питань судово-експертної діяльності, які містять обґрунтовану інформацію щодо наявності в діях (бездіяльності) судового експерта ознак дисциплінарного проступку, передбаченого частиною третьою цієї статті. Подання вноситься на розгляд експертно-кваліфікаційної комісії не пізніше 15 календарних днів з дня надходження відповідних матеріалів. Процедура розгляду експертно-кваліфікаційною комісією питань щодо дисциплінарної відповідальності судових експертів включає: розгляд питання щодо відкриття дисциплінарного	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
провадження; розгляд питання та прийняття рішення щодо дисциплінарної відповідальності судового експерта. Питання щодо дисциплінарної відповідальності судового експерта розглядається експертно-кваліфікаційною комісією протягом розумного строку, але не більше 45 календарних днів з дня надходження подання. Строк розгляду питання щодо дисциплінарної відповідальності може бути продовжений рішенням експертно-кваліфікаційної комісії за заявою учасника дисциплінарного провадження, який наполягає на своїй участі в засіданні експертно-кваліфікаційної комісії, але з поважних причин не може бути на ньому присутнім. Розгляд питання щодо дисциплінарної відповідальності судового експерта не може стосуватися перевірки повноти, обґрунтованості та об'єктивності висновку судового експерта. Заяви, клопотання, подані під час засідання експертно-кваліфікаційної комісії, розглядаються невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня їх подання. Заяви, клопотання, подані у дисциплінарному провадженні в інший час, ніж передбачено частиною одинадцятою цієї статті, розглядаються на найближчому засіданні експертно-кваліфікаційної комісії. Судовий експерт, щодо якого відкрито дисциплінарне провадження, повідомляється про місце і час засідання експертно-кваліфікаційної комісії не менше ніж за п'ять робочих днів до дня засідання.	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
Судовий експерт має право брати участь у засіданні експертно-кваліфікаційної комісії з розгляду питання щодо його дисциплінарної відповідальності, ознайомлюватися з матеріалами дисциплінарного провадження, надавати пояснення та/або заперечення у письмовій чи усній формі, подавати заяви, клопотання, інші документи з питання, що розглядається, користуватися іншими правами, передбаченими законом. За рішенням експертно-кваліфікаційної комісії в її засіданні можуть брати участь й інші особи, якщо їхня участь сприятиме забезпеченню об'єктивності та повноти розгляду питання щодо дисциплінарної відповідальності судового експерта. Порядок розгляду питань щодо дисциплінарної відповідальності судових експертів відповідно до цього Закону визначається в межах повноважень міністерствами та іншими державними органами, що здійснюють організаційно-управлінські функції щодо діяльності державних спеціалізованих установ та судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ. Дисциплінарне стягнення не може бути накладене пізніше трьох років з дня вчинення проступку. У разі якщо протягом одного року з дня накладення дисциплінарного стягнення у виді попередження судового експерта не піддано новому дисциплінарному стягненню, зазначений судовий експерт вважається таким, що не мав дисциплінарного стягнення, з внесенням відповідних відомостей до державного Реєстру атестованих судових	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
експертів. Дисциплінарне стягнення може бути оскаржене в судовому порядку.	
Стаття 15. Фінансування судово-експертної діяльності Проведення науково-дослідними установами судових експертиз наукових розробок з питань організації та проведення судових експертиз фінансується за рахунок Державного бюджету України. Проведення судових експертиз державними спеціалізованими установами у кримінальних провадженнях за дорученням слідчого, дізнавача, прокурора, суду та у справах про адміністративні правопорушення здійснюється за рахунок коштів, які цільовим призначенням виділяються цим експертним установам з Державного бюджету України. Проведення судових експертиз, обстежень і досліджень судово-медичними та судово-психіатричними установами здійснюється за рахунок коштів, які безпосередньо і цільовим призначенням виділяються цим експертним установам з державного чи місцевого бюджету, за винятком випадків, передбачених частиною четвертою цієї статті. Проведення судових експертиз, обстежень і досліджень у кримінальному провадженні державними спеціалізованими установами, судово-медичними та судово-психіатричними установами на замовлення підозрюваного, обвинуваченого, засудженого,	Стаття 15. Фінансування судово-експертної діяльності Проведення науково-дослідними установами судових експертиз наукових розробок з питань організації та проведення судових експертиз фінансується за рахунок Державного бюджету України. Проведення судових експертиз у кримінальних провадженнях за дорученням слідчого, дізнавача, прокурора, слідчого судді або суду, а також у справах про адміністративні правопорушення оплачується за рахунок коштів державного бюджету в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Проведення судової експертизи у кримінальному провадженні на замовлення підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, виправданого, їх захисника чи законного представника, потерпілого або його представника здійснюється за рахунок замовника. У разі набрання законної сили виправдувальним вироком або закриття кримінального провадження за відсутністю події кримінального правопорушення, відсутністю у діянні складу кримінального правопорушення чи невстановленням достатніх доказів для доведення винуватості особи у суді і вичерпанням можливостей їх отримати документально підтверджені витрати, понесені виправданим, особою, щодо якої

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
винправданого, їх захисників, законного представника, потерпілого, його представника здійснюється за рахунок замовника. Витрати на проведення судових експертиз науково-дослідними установами Міністерства юстиції України та судово-медичними і судово-психіатричними установами Міністерства охорони здоров'я України у цивільних і господарських справах відшкодовуються в порядку, передбаченому чинним законодавством. Проведення інших експертних досліджень і обстежень державними спеціалізованими установами здійснюється за рахунок замовника. Державні спеціалізовані установи, а також фахівці, що не є працівниками цих установ, зазначені у статті 7 цього Закону, виконують інші роботи на договірних засадах.	закрито кримінальне провадження, захисником чи законним представником відповідної особи на проведення судової експертизи, замовленої стороною захисту в цьому кримінальному провадженні, відшкодовуються особі, яка їх понесла, за рахунок коштів Державного бюджету України. Держава, відшкодувавши такі витрати, застосовує право зворотної вимоги (регресу) до винної посадової чи службової особи у порядку, встановленому законом. Витрати, пов'язані з проведенням судових експертиз у цивільному, господарському та адміністративному судочинстві, попередньо оплачуються і розподіляються відповідно до процесуального закону незалежно від місця роботи судового експерта та форми власності чи організаційно-правової форми юридичної особи, якщо така юридична особа здійснює організаційне, матеріально-технічне або договірне забезпечення проведення експертизи. Проведення судових експертиз, експертних досліджень та інших робіт, пов'язаних з судово-експертною діяльністю, в інших випадках здійснюється на договірних засадах. Розмір оплати визначається договором, якщо інше не встановлено законом.
Стаття 16. Атестація Атестація проводиться з метою присвоєння кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю, підтвердження підвищення кваліфікації судового експерта за відповідною експертною	<i>Статтю 16 виключено.</i>

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
спеціальністю, а також присвоєння кваліфікаційного класу працівникам державних спеціалізованих установ, які мають кваліфікацію судового експерта, і здійснюється експертно-кваліфікаційною комісією. Атестація з метою присвоєння кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю здійснюється шляхом проведення кваліфікаційного іспиту. За результатами кваліфікаційного іспиту експертно-кваліфікаційна комісія приймає одне з таких рішень: 1) про присвоєння кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю; 2) про відмову у присвоєнні кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю. Особа, щодо якої експертно-кваліфікаційною комісією прийнято рішення про відмову у присвоєнні кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю, може повторно скласти кваліфікаційний іспит протягом трьох місяців з дати прийняття такого рішення. Особа, щодо якої експертно-кваліфікаційною комісією повторно прийнято рішення про відмову у присвоєнні кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю, наступний кваліфікаційний іспит може скласти не менше ніж через один рік з дня складання останнього іспиту. Рішення експертно-кваліфікаційної комісії про присвоєння кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю та складення особою присяги	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
судового експерта дає право особі на проведення судової експертизи та є підставою для видачі свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта (далі — Свідоцтво). Свідоцтво є документом, що підтверджує наявність кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю. Свідоцтво видається особі протягом семи календарних днів з дня прийняття експертно-кваліфікаційною комісією рішення про присвоєння кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю. Свідоцтво є безстроковим. У разі втрати або пошкодження Свідоцтва видається його дублікат. У разі зміни прізвища, імені або по батькові судового експерта, назви експертної спеціальності Свідоцтво підлягає переоформленню. Дублікат Свідоцтва та переоформлене Свідоцтво видаються за заявою судового експерта протягом семи календарних днів з дня прийняття експертно-кваліфікаційною комісією рішення про видачу дубліката Свідоцтва або переоформленого Свідоцтва. За видачу Свідоцтва, його дубліката або переоформленого Свідоцтва справляється плата в розмірі 0,1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня відповідного року. Для забезпечення належного рівня професійних знань та навичок судовий експерт повинен постійно	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
підвищувати свою кваліфікацію. Підвищення кваліфікації судового експерта може здійснюватися за такими видами: навчання за професійною програмою підвищення кваліфікації, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах з питань судово-експертної діяльності, а також науково-педагогічна, інша викладацька, наукова та науково-технічна діяльність у сфері судової експертизи. Атестацію з метою підтвердження підвищення кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю судовий експерт проходить кожні три роки. За результатами атестації з метою підтвердження підвищення кваліфікації експертно-кваліфікаційна комісія зараховує або не зараховує відомості щодо підвищення судовим експертом кваліфікації та приймає одне з таких рішень: 1) про підтвердження підвищення кваліфікації судовим експертом за відповідною експертною спеціальністю; 2) про непідтвердження підвищення кваліфікації судовим експертом за відповідною експертною спеціальністю. Експертно-кваліфікаційна комісія не зараховує відомості щодо підвищення судовим експертом кваліфікації та приймає рішення про непідтвердження підвищення кваліфікації судовим експертом за відповідною експертною спеціальністю у разі, якщо такі відомості не відповідають вимогам до підвищення кваліфікації судовим експертом. Повторну атестацію з	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
метою підтвердження підвищення кваліфікації судовий експерт може пройти після усунення причин, що стали підставою для незарахування відомостей щодо підвищення кваліфікації, але не більше ніж через шість місяців з дня прийняття рішення про непідтвердження підвищення кваліфікації судовим експертом за відповідною експертною спеціальністю. Кваліфікаційний клас судового експерта — це спеціальне звання, що присвоюється працівникам державних спеціалізованих установ, які мають кваліфікацію судового експерта. Залежно від стажу роботи судовим експертом працівникам, які мають кваліфікацію судового експерта, присвоюється вищий, перший, другий, третій, четвертий або п'ятий кваліфікаційний клас судового експерта. Порядок проведення атестації з метою присвоєння кваліфікаційного класу визначається в межах повноважень міністерствами та іншими державними органами, що здійснюють організаційно-управлінські функції щодо діяльності державних спеціалізованих установ та судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ.	
Стаття 16¹. Тимчасове зупинення та поновлення права на проведення судової експертизи Питання щодо тимчасового зупинення та поновлення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю розглядаються експертно-кваліфікаційною комісією.	<i>Статтю 16-1 виключено.</i>

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
Право судового експерта на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю тимчасово зупиняється у разі: 1) подання судовим експертом заяви про тимчасове зупинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю; 2) визнання за рішенням суду судового експерта недієздатним; 3) набрання законної сили обвинувальним вироком суду стосовно судового експерта за вчинення кримінального правопорушення; 4) набрання законної сили рішенням суду про притягнення судового експерта до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією; 5) застосування до судового експерта дисциплінарного стягнення у виді тимчасового зупинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю; 6) невідтвердження судовим експертом підвищення кваліфікації за відповідною експертною спеціальністю у зв'язку з незарахуванням відомостей щодо підвищення кваліфікації. Право на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю поновлюється у разі: 1) зупинення права з підстави, передбаченої пунктом 1 частини другої цієї статті, – з дня, наступного за днем	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
отримання експертно-кваліфікаційною комісією заяви судового експерта про поновлення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю; 2) зупинення права з підстави, передбаченої пунктом 2 частини другої цієї статті, – з дня, наступного за днем отримання експертно-кваліфікаційною комісією відповідного рішення суду; 3) зупинення права з підстави, передбаченої пунктом 3 частини другої цієї статті, – з дня, наступного за днем отримання експертно-кваліфікаційною комісією підтвердження про погашення або зняття в установленому законом порядку судимості; 4) зупинення права з підстави, передбаченої пунктом 4 частини другої цієї статті, – з дня, наступного за днем закінчення 12-місячного строку з дня набрання законної сили рішенням суду про притягнення судового експерта до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією; 5) зупинення права з підстави, передбаченої пунктом 5 частини другої цієї статті, – з дня закінчення строку, на який згідно з рішенням експертно-кваліфікаційної комісії було тимчасово зупинено право на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю; 6) зупинення права з підстави, передбаченої пунктом 6 частини другої цієї статті, – з дня, наступного за днем прийняття експертно-кваліфікаційною комісією рішення про підтвердження підвищення кваліфікації судовим	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
експертом за відповідною експертною спеціальністю. Відомості про тимчасове зупинення та поновлення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю вносяться до державного Реєстру атестованих судових експертів.	
Стаття 16². Припинення права на проведення судової експертизи Питання щодо припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю розглядаються експертно-кваліфікаційною комісією. Право судового експерта на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю припиняється у разі: 1) подання судовим експертом заяви про припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю; 2) визнання судового експерта безвісно відсутнім або оголошення його померлим; 3) смерті судового експерта; 4) застосування до судового експерта дисциплінарного стягнення у виді припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю. Особа, щодо якої прийнято рішення про припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю з підстави, передбаченої пунктом 4 частини другої цієї статті, може пройти атестацію з метою присвоєння кваліфікації судового	<i>Статтю 16-2 виключено.</i>

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
експерта за відповідною експертною спеціальністю не менше ніж через два роки з дня прийняття рішення про припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю. Відомості про припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю вносяться до державного Реєстру атестованих судових експертів.	
Стаття 17. Експертно-кваліфікаційні комісії Для вирішення питань щодо присвоєння кваліфікації судового експерта за відповідною експертною спеціальністю, підтвердження підвищення кваліфікації судовим експертом за відповідною експертною спеціальністю, присвоєння кваліфікаційного класу, тимчасового зупинення, поновлення та припинення права на проведення судової експертизи за відповідною експертною спеціальністю, а також щодо дисциплінарної відповідальності судових експертів при міністерствах та інших державних органах, що здійснюють організаційно-управлінські функції щодо діяльності державних спеціалізованих установ та судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, утворюються експертно-кваліфікаційні комісії, які діють відповідно до цього Закону та положень про них, затверджених відповідним міністерством або іншим державним органом. Склад експертно-кваліфікаційної комісії затверджується керівником відповідного міністерства або	<i>Статтю 17 виключено.</i>

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
іншого державного органу, до сфери управління якого належать державні спеціалізовані установи. До складу експертно-кваліфікаційної комісії входять представники міністерства або іншого державного органу, до сфери управління якого належать державні спеціалізовані установи, що здійснюють судово-експертну діяльність, та судові експерти, які мають досвід роботи у сфері судово-експертної діяльності не менше п'яти років. До складу експертно-кваліфікаційної комісії можуть бути включені фахівці у відповідній галузі знань наукових установ, закладів вищої освіти, державних органів та установ. Строк повноважень члена експертно-кваліфікаційної комісії становить не більше п'яти років. Особа не може бути членом експертно-кваліфікаційної комісії більше ніж два строки поспіль. Очолює експертно-кваліфікаційну комісію голова, який обирається на засіданні експертно-кваліфікаційної комісії з числа її членів шляхом таємного голосування простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів експертно-кваліфікаційної комісії. Голова експертно-кваліфікаційної комісії має заступника, який обирається в такому самому порядку, що й голова експертно-кваліфікаційної комісії, та здійснює повноваження голови у разі його відсутності. Експертно-кваліфікаційна комісія може здійснювати свої повноваження через кваліфікаційну та дисциплінарну палати, які утворюються в її складі. Такі палати	

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
формується з дотриманням вимог цього Закону щодо експертно-кваліфікаційної комісії. У такому разі рішення приймаються відповідною палатою експертно-кваліфікаційної комісії. Спори, пов'язані з рішенням експертно-кваліфікаційної комісії (кваліфікаційної або дисциплінарної палати експертно-кваліфікаційної комісії), вирішуються в судовому порядку.	
Стаття 18. Оплата праці та соціальний захист судових експертів Заробітна плата працівників державних спеціалізованих установ (невійськовослужбовців і тих, які не мають звань рядового і начальницького складу), які мають кваліфікацію судового експерта, складається з посадового окладу, надбавок, доплат до нього, премій та інших виплат, розмір і порядок встановлення яких визначаються Кабінетом Міністрів України. Працівникам державних спеціалізованих установ (невійськовослужбовцям і тим, які не мають звань рядового і начальницького складу), які мають кваліфікацію судового експерта, посадові оклади встановлюються у розмірі не менше 10 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року. Тимчасово, по 31 грудня 2017 року, особам у період роботи на посадах судових експертів (крім осіб з інвалідністю I та II груп, осіб з інвалідністю внаслідок війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті	Стаття 18. Оплата праці та соціальний захист судових експертів Заробітна плата працівників державних спеціалізованих установ (невійськовослужбовців і тих, які не мають звань рядового і начальницького складу), які безпосередньо проводять судові експертизи, складається з посадового окладу, надбавок, доплат до нього, премій та інших виплат, розмір і порядок встановлення яких визначаються Кабінетом Міністрів України. Працівникам державних спеціалізованих установ (невійськовослужбовцям і тим, які не мають звань рядового і начальницького складу), які безпосередньо проводять судові експертизи, посадові оклади встановлюються у розмірі не менше 10 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року. Тимчасово, по 31 грудня 2017 року, особам у період роботи на посадах судових експертів (крім осіб з інвалідністю I та II груп, осіб з інвалідністю внаслідок війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
10 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту") пенсії, призначені відповідно до законодавства України, розмір яких перевищує 150 відсотків прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність, виплачуються в розмірі 85 відсотків призначеного розміру, але не менше 150 відсотків прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність. Особливості встановлення розмірів посадових окладів, надбавок, доплат, премій та інших виплат працівникам державних спеціалізованих установ Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, які мають кваліфікацію судового експерта, визначаються чинним законодавством України для військовослужбовців і тих, які мають звання рядового і начальницького складу.	"Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту") пенсії, призначені відповідно до законодавства України, розмір яких перевищує 150 відсотків прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність, виплачуються в розмірі 85 відсотків призначеного розміру, але не менше 150 відсотків прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність. Особливості встановлення розмірів посадових окладів, надбавок, доплат, премій та інших виплат працівникам державних спеціалізованих установ Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, які безпосередньо проводять судові експертизи, визначаються чинним законодавством України для військовослужбовців і тих, які мають звання рядового і начальницького складу.
Стаття 18¹. Щорічні та додаткові відпустки судових експертів Працівникам державних спеціалізованих установ, які мають кваліфікацію судового експерта, надається щорічна основна оплачувана відпустка тривалістю 30 календарних днів, якщо законодавством України не передбачено більш тривалої відпустки. Працівникам державних спеціалізованих установ, які мають кваліфікацію судового експерта, за кожний рік роботи на посадах керівних працівників, судових експертів, наукових працівників цих установ після досягнення п'ятирічного стажу роботи з урахуванням	Стаття 18¹. Щорічні та додаткові відпустки судових експертів Працівникам державних спеціалізованих установ, які безпосередньо проводять судові експертизи, надається щорічна основна оплачувана відпустка тривалістю 30 календарних днів, якщо законодавством України не передбачено більш тривалої відпустки. Працівникам державних спеціалізованих установ, які безпосередньо проводять судові експертизи, за кожний рік роботи на посадах керівних працівників, судових експертів, наукових працівників цих установ після досягнення п'ятирічного стажу роботи з урахуванням

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
попереднього стажу роботи за фахом на посадах судових експертів, державних службовців і наукових працівників, надається один календарний день додаткової оплачуваної відпустки, але не більш як 15 календарних днів. Особливості надання відпусток працівникам державних спеціалізованих установ Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, які мають кваліфікацію судового експерта, визначаються чинним законодавством України щодо військовослужбовців і тих, які мають звання рядового і начальницького складу.	попереднього стажу роботи за фахом на посадах судових експертів, державних службовців і наукових працівників, надається один календарний день додаткової оплачуваної відпустки, але не більш як 15 календарних днів. Особливості надання відпусток працівникам державних спеціалізованих установ Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, які безпосередньо проводять судові експертизи, визначаються чинним законодавством України щодо військовослужбовців і тих, які мають звання рядового і начальницького складу.
Стаття 20. Інформаційне забезпечення Підприємства, установи, організації незалежно від форми власності зобов'язані надавати безоплатно інформацію, необхідну для проведення судових експертиз, державним спеціалізованим установам, а також, за згодою, натурні зразки або каталоги своєї продукції, технічну документацію та іншу інформацію, необхідну для створення й оновлення методичної та нормативної бази судової експертизи. Державні спеціалізовані установи, судові експерти та залучені фахівці, що проводять судові експертизи, у разі отримання інформації, що становить державну, комерційну чи іншу охоронювану законом таємницю, повинні забезпечити нерозголошення цих відомостей. ...	Стаття 20. Інформаційне забезпечення Підприємства, установи, організації незалежно від форми власності зобов'язані надавати безоплатно інформацію, необхідну для проведення судових експертиз, державним спеціалізованим установам, а також, за згодою, натурні зразки або каталоги своєї продукції, технічну документацію та іншу інформацію, необхідну для створення й оновлення методичної та нормативної бази судової експертизи. Державні спеціалізовані установи, судові експерти, що проводять судові експертизи, у разі отримання інформації, що становить державну, комерційну чи іншу охоронювану законом таємницю, повинні забезпечити нерозголошення цих відомостей. ...
Стаття 21. Професійна підготовка судового експерта Професійна підготовка судового експерта складається	Стаття 21. Професійний розвиток судового експерта Судовий експерт має право самостійно обирати

Зміст положення діючого законодавчого акту	Запропонована редакція
з теоретичної підготовки та стажування за відповідними програмами. Теоретична підготовка осіб, які мають намір отримати кваліфікацію судового експерта за відповідною експертною спеціальністю, здійснюється суб'єктами, які мають відповідну ліцензію на здійснення освітньої діяльності. Стажкування осіб, які мають намір отримати кваліфікацію судового експерта за відповідною експертною спеціальністю, проводиться державними спеціалізованими установами. Строк стажування не може перевищувати один рік.	форми, види, напрями та суб'єктів професійного навчання, підвищення кваліфікації і стажування.

Народний депутат України

Сергій ВЛАСЕНКО

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Власенко Сергій Володимирович
Сертифікат: 04AF212836403D990400000062FE300091E5EA00
Дійсний до: 19.11.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
170д9/1-2026/209952 від 07.09.2026

2332931